

VEILIGHEIDSRÉGIO UTRECHT
GHOR

Statusrapport

Coronavirus (COVID-19)
Datum: 9 december 2020

Nieuwe informatie o.a. over nieuwe cijfers, persconferentie 8 december, voorbereidingen vaccineren, testcapaciteit in de regio Utrecht, onderzoek naar commerciële testaanbieders, uitzonderingsregel op mondkapjesplicht bij beperking of ziekte en informatie over clusters

Situatieschets

Nieuwe landelijke en regionale cijfers

De meest actuele informatie over landelijke cijfers is te vinden op het [dashboard coronavirus van Rijksoverheid](#). Elke dinsdag publiceert het RIVM de [nieuwste landelijke cijfers](#). Uit de laatste landelijke wekelijkse update (van 8 december) zien we een zorgwekkende stijging in het aantal COVID-19 besmettingen. Er zijn ruim een kwart meer positieve besmettingen gemeld dan een week eerder. In iedere veiligheidsregio is sprake van een stijging in het aantal positieve testuitslagen per 100.000 inwoners. Meer mensen hebben zich laten testen. Daarnaast is het vindpercentage gestegen, zowel landelijk als regionaal.

Ook in de regio Utrecht zien we dat de infectiedruk hoog blijft. Na twee weken een langzaam dalende trend, stijgt het aantal positieve besmettingen van de regio Utrecht weer. De stijging van de aantallen positief getesten kan een gevolg zijn van (1) een werkelijke groei, (2) toename van aantal testen (meer testen = meer positieven), en/of (3) een tijdelijke stijging omdat we besmette personen sinds het nieuwe testbeleid nu enkele dagen eerder ontdekken: op dag 5, terwijl ze anders bijvoorbeeld op dag 7 of 8 gevonden zouden worden. Op dit moment is onbekend welk effect de belangrijkste verklaring is voor de stijging. Veel besmettingen zijn terug te voeren naar gezin- en familiesetting en verpleeghuizen.

Het inschalingsniveau is nog steeds 'zeer ernstig'; niveau 4. Het incidentieniveau is boven de grens van 250 positieven per 100.000 inwoners per week gekomen en daarmee passend bij niveau 'zeer ernstig' volgens de landelijke inschaling. De belasting van de ziekenhuizen, GHZ en GGZ lijkt af te nemen, maar is nog aanwezig. De belasting op V&V blijft onverminderd hoog. Met name de beschikbaarheid aan personeel speelt hierin een belangrijke rol.

Om volledig bron- en contactonderzoek te kunnen blijven uitvoeren is zeer dringend een daling van de aantallen tot een stabiel laag niveau een voorwaarde. Nu regionale en landelijke infecties weer stijgen, neemt de druk op het bron- en contactonderzoek wederom toe.

Voor meer informatie over de regionale cijfers verwijzen we naar de Regionale rapportage COVID-19, die GGDrU wekelijks op woensdag maakt.

Landelijke en regionale maatregelen

Persconferentie 8 december jl.

Omdat het aantal coronabesmettingen te hoog blijft en de druk op de zorg nog maar weinig afneemt, wordt de gedeeltelijke lockdown voortgezet, ook tijdens de feestdagen. Dit betekent dat er thuis nog steeds maximaal drie personen per dag op bezoek kunnen komen. En dat de horeca gesloten blijft. De Factsheet gedeeltelijke lockdown, ook tijdens de feestdagen vindt u [hier](#).

Vorbereidingen eerste fase vaccinaties COVID-19

Op basis van het huidige kabinetsbeleid, is een eerste indeling gemaakt van [wie bij de start van de coronavaccinatie welk type inenting krijgt](#), en op welke locaties deze vaccins worden toegediend. Zorgmedewerkers van verpleeghuizen ontvangen als eerste een oproep. Deze groep wordt gevaccineerd op circa 30 priklocaties, die de GGD'en verspreid over het land gaan inrichten. Voor de regio Utrecht betekent dit dat we deze groep op 1 locatie gaan vaccineren. Na de medewerkers van verpleeghuizen volgen de medewerkers uit de gehandicaptenzorg en thuiszorg. Parallel aan het vaccineren van de genoemde zorgmedewerkers wordt ook zo snel mogelijk gestart met het inenten van bewoners van verpleeghuizen en instellingen voor mensen met een verstandelijke beperking. Deze groepen krijgen de vaccinatie in hun eigen woonomgeving. Iedereen die betrokken is bij de voorbereidingen zet alles op alles om zo vroeg mogelijk in januari de eerste prik te kunnen zetten.

Aanpak COVID-19 vaccinatiecampagne regio Utrecht vervolgfases

Na bovengenoemde groepen, zullen verderop in 2021 medische risicogroepen en ouderen volgen en de rest van de bevolking (18-60 jaar). Dat betekent dat er opnieuw (na testen en bron- en contactonderzoek) een grote taak op GGDrU afkomt. Een taak die we met alle partners (veiligheidsregio, gemeenten, huisartsen en landelijke organisaties) snel, zorgvuldig en planmatig vorm willen gaan geven in de komende weken.

De GGD'en hebben veel ervaring met het uitvoeren van vaccinaties onder de Nederlandse bevolking. Niettemin deed zich niet eerder een situatie voor waarin het streven is de gehele bevolking binnen afzienbare tijd te vaccineren, in combinatie met communicatieve en maatschappelijke uitdagingen. Vragen over de werking van een nieuw vaccin, de tijdige beschikbaarheid van voldoende vaccin en weerstand bij een deel van de samenleving vragen tijd en aandacht.

GGDrU gaat samen met de GHOR van de VRU deze grote logistieke operatie uitvoeren. Op dit moment wordt hiervoor een Team Vaccinaties ingericht. Uitgaande van de totale groep 18-60 jarigen in regio Utrecht, is de opgave vaccinatie van (ongeveer) 780.000 inwoners voor te bereiden. Bij de voorbereidingen wordt gekeken naar opslag, distributie, registratie en de uitvoering van de vaccinatie zelf.

We willen samen met de gemeenten in onze regio een start maken met het inventariseren van mogelijke vaccinatielocaties. Tegelijkertijd hebben we nog te maken met veel onzekerheden. Er komen landelijke afspraken of er gevaccineerd zal worden op locaties in elke gemeente, of op centrale vaccinatielocaties in de regio. Daarnaast wachten we op specificaties van de eisen waaraan locaties moeten voldoen. Met de kennis en ervaring die we hebben, gaan we alvast aan de slag met onze partners, zodat we op tijd gereed zijn om onze rol goed te vervullen.

We willen u alvast informeren over de mogelijke werkzaamheden die op de gemeente af komen. Op basis van voorgaande vaccinatiecampagnes verwachten wij dat onderstaande rollen gevraagd worden van gemeenten: communicatie naar burgers, priklocaties beschikbaar stellen en inrichten, werven en briefen van personeel buiten de prikruimte en processen buiten de prikruimte (denk aan regelen van verkeer en beveiliging van de locaties).

Tot slot voor nu het verzoek om de **contactpersoon Vaccinaties vanuit gemeente door te geven voor GGDrU**, zodat we elkaar komende tijd goed kunnen bereiken. We vragen u om deze contactgegevens door te geven aan 5.1.2e [ggdru.nl](https://www.ggdru.nl).

Testcapaciteit in de regio Utrecht

We zien een stijging in het aantal afgenomen testen in onze GGD-teststraten. De GGD-testcapaciteit is momenteel ruim voldoende. Er zijn geen wachttijden. Ook is er ruim voldoende mogelijkheid voor verdere opschaling.

GGDrU heeft 5 regionale testlocaties (in Amersfoort, Veenendaal, Vianen, Woerden en Utrecht) en het XL testpaviljoen in Utrecht. De locatie Vianen gaat maandag 14 december a.s. dicht. We zijn hard op zoek naar nieuwe vaste locatie samen met de gemeente. Tot die tijd kijken we of er eventueel een mobiele testunit ingezet kan worden. In een volgende update volgt hierover meer informatie.

Daarnaast zet GGDrU, in samenwerking met het Witte Kruis, [mobiele testbussen](#) en lokale teststraten in zodat meer inwoners zich dichterbij huis kunnen laten testen. De 2 mobiele testbussen staan op diverse standplaatsen. Momenteel in Eemnes, Lopik, Mijdrecht, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Wijk bij Duurstede, de wijk Kanaleneiland in Utrecht en sinds kort ook in Baarn. Vanaf volgende week zal de mobiele testbus eveneens in Soest en Zeist staan. De lokale teststraten zijn op dit moment te vinden in Woudenberg, Bunschoten en in de wijk Overvecht in Utrecht. De komst van deze extra testcapaciteit speelt in op fijnmazig testen: dichterbij alle inwoners, en nog makkelijker en sneller testen. Een overzicht van alle testlocaties in de regio Utrecht vindt u [hier](#).

Onderzoek door inspectie naar commerciële testaanbieders

Aanbieders van COVID-testen buiten de GGD-testlocaties nemen kwaliteit en veiligheid van de zorg serieus, maar soms ontbreekt het hen aan kennis. Dat blijkt uit een onderzoek van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). De inspectie heeft op basis van een zoektocht in openbare bronnen zo'n 200 commerciële aanbieders van COVID-testen in beeld gekregen en een brief gestuurd met daarin de voorwaarden waaraan de aanbieders moeten voldoen. Verder zijn de aanbieders gevraagd informatie te verschaffen. Inmiddels hebben honderd aanbieders antwoord gegeven. Daarnaast legt de IGJ in totaal twintig steekproefbezoeken af om te zien hoe het testen bij de commerciële aanbieders in zijn werk gaat.

Uit de brieven en bezoeken blijkt dat bij vrijwel alle teststraten een arts betrokken is bij de zorgverlening en dat een zorgprofessional die hiervoor speciaal is geschoold de test meestal uitvoert. Verder worden CE-gemarkeerde en gevalideerde testen gebruikt en geven testlocaties positieve uitslagen door aan de GGD. Bij de steekproefbezoeken heeft IGJ wel geconstateerd dat de aanbieders met name voor hygiëne en goed gebruik van de testen (op de juiste temperatuur) meer aandacht moeten hebben. Daarover heeft de IGJ de aanbieders extra geïnformeerd. Verder vindt de inspectie dat aanbieders hun klanten beter moeten informeren over het type test dat wordt afgenomen en wat de uitkomst van die test betekent. De inspectie zal het toezicht op de commerciële testaanbieders voortzetten.

Uitzonderingsregel op mondkapjesplicht bij beperking of ziekte

Vanaf 1 december geldt een mondkapjesplicht en is het dragen van een mondkapje in de publieke binnenruimte verplicht. Als het dragen van een mondkapje niet mogelijk is vanwege een beperking of ziekte, dan mag een cliënt gebruik maken van de uitzonderingsregeling. Binnen deze regeling is de cliënt die geen mondkapje kan dragen zelf verantwoordelijk om desgevraagd aan te tonen dat hij/zij niet kan voldoen aan de mondkapjesplicht. Er is geen norm gesteld hoe dit aan te tonen. Hiervoor is gekozen vanuit het oogpunt om druk op de zorg te voorkomen. Op de [website](#) van de Rijksoverheid staat aangegeven op welke manieren iemand kan aantonen dat hij/zij geen mondkapje kan dragen. Om mensen extra te ondersteunen bij het aantonen dat ze onder de uitzondering vallen en om te zorgen voor meer eenduidigheid bij de handhaving, is er in overleg met cliëntenorganisaties gewerkt aan een [kaartje](#) dat mensen kunnen downloaden, printen en tonen.

Achtergrondinformatie rondom clusters

- Er is gekeken naar de besmettingen gerelateerd aan *supermarkten* van de afgelopen 2 weken. Het beeld is vergelijkbaar met eerdere weken: slechts enkele gevallen per filiaal. Het zijn vaak jonge medewerkers die besmet zijn geraakt buiten de winkelvloer. Wel zien we soms dat medewerkers na hun eerste ziektedag nog gewerkt hebben.

- Bij *musea, theaters en bioscopen* zien we weinig problemen: slechts enkele bezoekers die besmet bleken te zijn geweest. Wel valt op dat er af en toe mensen met klachten nog op deze locaties zijn geweest.
- De besmettingsaantallen gerelateerd aan *zwembaden en spa's* zijn relatief laag. In totaal zijn er bij 10 zwembaden enkele nieuwe besmettingen te relateren, waaronder een klein aantal medewerkers. Bij de enkele spa's waar besmettingen aan gerelateerd zijn, gaat het slechts om 1 besmetting per locatie.
- Bij de *kinderopvang en basisscholen* blijft het aantal uitbraken beperkt. In het *voortgezet onderwijs* zien we soms meerdere besmettingen per school of klas. Niet altijd wordt duidelijk in hoeverre verspreiding in de klas heeft plaatsgevonden en/of buiten school. We geven advies op maat en proberen sluiting van klassen zo veel mogelijk te voorkomen. We merken in het bron- en contact onderzoek dat sommige basisschoolleerlingen in hun besmettelijke periode niet alleen op hun eigen school hebben rondgelopen, maar ook een introductie activiteit op een middelbare school bezocht hebben. In de [GGD-nieuwsflits](#) die 4 december jl. naar scholen is gestuurd, wordt het advies gegeven om de open dagen niet fysiek te organiseren, maar digitale alternatieven vorm te geven.

Vragen bij het Klant Contact Centrum

We merken dat het bij het Klant Contact Centrum van GGDrU afgelopen week dat het aantal telefoontjes hoger ligt dan de week ervoor. We krijgen o.a. veel vragen over het nieuwe testbeleid sinds 1 december (test na 5 dagen quarantaine) en over de antigeen sneltest. Het Klant Contact Centrum is 7 dagen per week bereikbaar van 8:00 – 20:00 uur via telefoonnummer 030 – 630 54 00.

Met vriendelijke groet,

 5.1.2e, Directeur Publieke Gezondheid a.i. GGDrU
 5.1.2e, Algemeen Directeur VRU